Dr hab. Teresa Astramowicz-Leyk, prof. UWM

Olsztyn, dn. 18.06.2023 r.

Instytut Nauk Politycznych
Wydział Nauk Społecznych
UWM w Olsztynie

Opinia na temat rozprawy doktorskiej mgr. Wojciecha Fabiszewskiego, pt. *Rola I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność" w procesie transformacji polityczno-społecznej w Polsce,* Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wydział Nauk Społecznych, Olsztyn 2023, ss. 381.

Mgr Wojciech Fabiszewski jest doktorantem z nauk o polityce i administracji na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W roku 2016 decyzją Rady Wydziału Nauk Społecznych UWM zostałam opiekunem naukowym Mgr. W. Fabiszewskiego, a 17 kwietnia 2019 zostałam promotorką Jego pracy doktorskiej. Temat opiniowanej rozprawy doktorskiej brzmi: ***Rola I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność" w procesie transformacji polityczno-społecznej w Polsce***. Temat pracy i zakres przeprowadzonych badań w pełni mieści się w zakresie zainteresowań nauk o polityce i administracji. Autor podjął się tematyki bardzo aktualnej i ważnej z punktu widzenia nauk o polityce. Sformułował interesujący, ważny i mało zbadany problem badawczy i go rozwiązał.

Rozprawa doktorska Mgr. Wojciecha Fabiszewskiego składa się ze wstępu zwierającego wszystkie niezbędne elementy wprowadzenia do rozprawy doktorskiej (cele, hipotezy, problemy badawcze, pytania badawcze, omówienie metod zastosowanych w pracy i technik badawczych, omówienie wykorzystanej w pracy literatury i struktury pracy), trzech rozdziałów, zakończenia, bibliografii i aneksu. Praca liczy łącznie 379 stron tekstu i 2 strony aneksu.

Przemiany w Polsce zapoczątkowane obradami Okrągłego Stołu w 1989 roku były możliwe dzięki ruchowi, który w 1980 roku powstał jako NSZZ „Solidarność". Etapem instytucjonalizacji ruchu był I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność", podczas którego wybrano władze i przyjęto program działania zatytułowany „Samorządna Rzeczpospolita". Uchwalono też mające szeroki rezonans „Posłanie do ludzi pracy Europy Wschodniej".

W pracy prawidłowo sformułowano i rozwiązano problem badawczy – wpływ I KZD na zmianę systemu polityczno-społecznego.

Podstawą analizy roli I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność" w procesie transformacji polityczno-społecznej w Polsce zaprezentowanej w pracy są źródła archiwalne i drukowane, akty prawne oraz bardzo liczne opracowania naukowe i przeprowadzone z wybranymi uczestnikami I KZD NSZZ „Solidarność" wywiady, a także prasa i netografia.

Autor nadał pracy właściwą strukturę. Dwa pierwsze rozdziały zawierają rozważania (dotyczące tła historycznego) związane z tematyką rozprawy. Cezury czasowe niezbędne do opracowania tła historycznego opisanego w pierwszym rozdziale pracy ustalono na lata 1944-1979. Szczególną uwagę Autor skupił na wydarzeniach w Polsce w l. 1956, 1968, 1970 i 1976, gdyż jak trafnie zauważył ich konsekwencje miały wpływ na wydarzenia w 1980 r., w tym na powstanie „Solidarności". Kolejny okres badany w pracy to lata 1980-1981, a więc obejmują one powstanie i działalność związku. To czas, kiedy miał miejsce I KZD, a więc główne wydarzenie będące przedmiotem badań w niniejszej pracy. Rozdział trzeci opiniowanej pracy zawiera opis przebiegu, postanowienia i rolę I KZD w relacjach uczestników, którzy uczestniczyli w przeprowadzonych przez Mgr. Wojciecha Fabiszewskiego badaniach. Wywiady przeprowadzone przez Autora opiniowanej pracy warto opublikować, by mogły być w przyszłości wykorzystane także przez innych badaczy.

Rozprawa została napisana poprawnie metodologicznie przy właściwym wykorzystaniu pojęć i terminów związanych z tematem rozprawy.

Stwierdzam, że rozprawa Mgr. Wojciecha Fabiszewskiego spełnia ustawowe wymogi stawiane rozprawom doktorskim z zakresu nauk o polityce i administracji.

Teresa Aleksandra Legut